Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTIN MÄÄRÄYS

19 päivänä lokakuuta 2018 *

Nopeutettu menettely

Asiassa C-621/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) (ylin siviilituomioistuin muutoksenhakuasteena, ensimmäinen jaosto (Skotlanti), Yhdistynyt kuningaskunta) on esittänyt 3.10.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 3.10.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Andy Wightman,

Ross Greer,

Alyn Smith,

David Martin,

Catherine Stihler,

Jolyon Maugham ja

Joanna Cherry

vastaan

Secretary of State for Exiting the European Union,

Tom Braken ja

Chris Leslien osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI,

kuultuaan esittelevää tuomaria C. G. Fernlundia ja julkisasiamies M. Campos Sánchez-Bordonaa,

on antanut seuraavan,

määräyksen

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEU 50 artiklan tulkintaa.

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Andy Wightman, Ross Greer, Alyn Smith, David Martin, Jolyon Maugham, Catherine Stihler ja Joanna Cherry sekä Secretary of State for Exiting the European Union (Euroopan unionista eroamisesta vastaava ministeri) ja jossa on kyse mahdollisuudesta peruuttaa ilmoitus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan aikomuksesta erota Euroopan unionista.

3 Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) (ylin siviilituomioistuin muutoksenhakuasteena, ensimmäinen jaosto (Skotlanti), Yhdistynyt kuningaskunta) tiedustelee lähinnä, sallitaanko unionin oikeudessa silloin, kun jäsenvaltio on SEU 50 artiklan mukaisesti ilmoittanut Eurooppa-neuvostolle aikomuksestaan erota unionista, että kyseinen jäsenvaltio peruuttaa ilmoituksensa yksipuolisesti ennen mainitussa artiklassa tarkoitetun kahden vuoden määräajan päättymistä. Jos vastaus on myöntävä, se pohtii tällaisen peruuttamisen edellytyksiä ja siitä aiheutuvia seurauksia siltä osin kuin on kyse mainitun jäsenvaltion jäämisestä unioniin.

4 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että Euroopan unionista annetun vuoden 2018 lain (eroamista koskeva laki) (European Union (Withdrawal) Act 2018) 13 §:n mukaan erosopimus, joka voitaisiin tehdä Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin välillä SEU 50 artiklan 2 kohdan nojalla ja jossa vahvistetaan kyseiseen eroamiseen sovellettavat yksityiskohtaiset määräykset, voidaan ratifioida ainoastaan, jos kyseinen sopimus ja puitteet, jotka sääntelevät Yhdistyneen kuningaskunnan myöhempiä suhteita unioniin, ovat saaneet Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin hyväksynnän. Kyseinen tuomioistuin täsmentää, että jos parlamentin jäsenet eivät hyväksy erosopimusta, on niin, että jollei mitään muuta ehdotusta tehdä, Yhdistyneen kuningaskunnan ero unionista tulee silti voimaan 29.3.2019.

5 Mainittu tuomioistuin toteaa vielä pohtivansa mahdollisuutta peruuttaa ilmoitus yksipuolisesti ja pysyä unionissa. Se täsmentää myös, että unionin tuomioistuimen vastauksella selvennetään niitä vaihtoehtoja, jotka parlamentin jäsenillä on harkittavinaan näistä kysymyksistä äänestettäessä.

6 Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) pyytää ennakkoratkaisupyynnössään unionin tuomioistuinta käsittelemään tämän ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklan mukaisessa nopeutetussa menettelyssä.

7 Kyseisen määräyksen mukaan unionin tuomioistuimen presidentti voi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyynnöstä tai poikkeuksellisesti omasta aloitteestaan päättää esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, että ennakkoratkaisupyyntö käsitellään nopeutetussa menettelyssä kyseisen työjärjestyksen määräyksistä poiketen, jos asian laatu edellyttää, että asia käsitellään ensi tilassa.

8 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa pyyntönsä kiireellisyyttä, koska yhtäältä kyseiseen eromenettelyyn SEU 50 artiklan mukaan sovellettava kahden vuoden määräaika alkoi kulua 29.3.2017 eli siitä päivästä lukien, jona Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti aikomuksestaan erota unionista, ja koska toisaalta tätä asiaa koskevat keskustelut ja äänestys Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentissa on järjestettävä hyvissä ajoin ennen 29.3.2019.

9 Tältä osin on todettava, että kyseinen tuomioistuin esittää perusteita, jotka osoittavat kiistatta, että asia on ratkaistava kiireellisesti. Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, on erityisesti tärkeää selventää SEU 50 artiklan ulottuvuutta ennen kuin kansallisen parlamentin jäsenet ottavat kantaa kyseisessä artiklassa tarkoitettuun, niiden käsiteltäväksi mahdollisesti saatettavaan erosopimukseen.

10 On jo katsottu, että kun asiassa ilmenee vakavaa epävarmuutta kansalliseen valtiosääntöoikeuteen ja unionin oikeuteen liittyvistä perustavanlaatuisista kysymyksistä, tällaisen asian erityisolosuhteiden perusteella voi olla tarpeen käsitellä asia työjärjestyksen 105 artiklan 1 kohdan mukaisesti ensi tilassa (ks. vastaavasti määräys 28.2.2017, M.A. S. ja M.B., C-42/17, ei julkaistu, EU:C:2017:168, 7–9 kohta ja määräys 26.9.2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, C-522/18, ei julkaistu, EU:C:2018:786, 14–16 kohta).

11 Kun otetaan huomioon se, että SEU 50 artiklan soveltamisella on perustavanlaatuista merkitystä Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja unionin perustuslailliselle järjestelmälle, nyt käsiteltävän tapauksen erityisolosuhteet ovat omiaan oikeuttamaan tämän asian käsittelemisen työjärjestyksen 105 artiklan 1 kohdan mukaisesti ensi tilassa.

12 Asia C-621/18 on siis käsiteltävä nopeutetussa menettelyssä.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuimen presidentti on määrännyt seuraavaa:

Asia C-621/18 käsitellään unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklan 1 kohdassa määrätyssä nopeutetussa menettelyssä.

Allekirjoitukset